

Zelena čistka 2023.

WORLD CLEANUP DAY 2023.

Projekt:	Zelena čistka
Trajanje kampanje:	ožujak – studeni 2023.
Datumi akcija:	Digitalna čistka / Digital Cleanup Day – 18. ožujka 2023. Zelena čistka / World Cleanup Day – 16. rujna 2023.

KONTEKST

Zelena čistka je nacionalna kampanja kojoj je u cilju podizanje svijesti građana Hrvatske o njihovoj ulozi u stvaranju i načinu odlaganja otpada, a kulminacija kampanje je akcija čišćenja divljih odlagališta, koja će se održati dvanaesti put za redom u Hrvatskoj, **16. rujna** u sklopu svjetske akcije **World Cleanup Day!**

Hrvatska provođenjem akcije Zelena čistka nastavlja biti dijelom priče većih razmjera koje utječu na svijest građana o zdravim navikama, čistom okolišu i aktivnom pristupu rješavanja problema.

Otkad nam je, početkom 2020. godine pandemija koronavirusa ograničila i bitno izmijenila svakodnevnicu, akcije čišćenja divljih odlagališta otpada, uvelike su se preselile u one našeg virtualnog dvorišta. Stoga smo se na globalnoj razini okrenuli manjim volonterskim akcijama čišćenja, ploggingu u manjim grupama, osiguravajući provođenje aktualnih epidemioloških mjera, prilagođavajući se situaciji, a naglasak se naročito stavio na akcije digitalnog čišćenja, otvarajući pitanje i problematike digitalnog otpada i digitalnog otiska naših novih, online života i navika.

Popuštanjem epidemioloških mjera, ponovo se okrećemo dobrim starim akcijama čišćenja divljih odlagališta otpada i u stari ritam organiziranja volontera u akcije čišćenja na terenu.

Zašto?

Odlični rezultati akcija prethodnih godina samo su dodatni poticaj da 2023. godine vratimo pa čak i nadmašimo dosadašnje brojke uključenih volontera u brojne aktivnosti u sklopu kampanje. Količine do sada prikupljenog otpada nam govore da su akcije bile i više nego uspješne, ali i da još uvijek postoji razlog organiziranja akcija čišćenja divljih odlagališta otpada kao i digitalnog otpada, odnosno da još uvijek postoje područja koja moramo učiniti zelenijima, čak i naš online prostor u koji se preselio velik dio naših privatnih, ali i profesionalnih života.

Pridruži se ti!

Ovaj izniman odaziv, znak je da su brojni dionici prepoznali važnost kampanje Zelena čistka kao važan korak u promjeni odnosa građana prema primarnom odvajanju otpada i saniranju postojećih divljih odlagališta. Podupiranjem kampanje omogućuje se aktivno uključivanje građana u rješavanje problema vezanog uz očuvanje okoliša i prirode, ali i stvaranju dodatnog

iskoraka koji pridonosi kvalitetnijem dijalogu građana i javnog te privatnog sektora. Upravo iz tih razloga, pogotovo u ovim izazovnim vremenima, želimo održati kontinuitet ove, od lokalnih vlasti kao i građana, prepoznate kampanje, održati volonterski angažman građana, njihovo druženje sa svrhom na otvorenom, u prirodi, pazeći na svoje i zdravlje drugih.

Osjeti zajedništvo i pozitivnu energiju koja će nam, promjenom našeg odnosa prema okolišu i prirodi te zbrinjavanju otpada, omogućiti bolje sutra!

PROVEDBA KAMPANJE

Kampanja se provodi kroz tri područja djelovanja:

- 1. Uključivanje partnera - jedinica lokalne samouprave**
- 2. Promocija i kartiranje otpada**
- 3. Akcija (čišćenja divljih odlagališta otpada, digitalnog čišćenja)**

1. UKLJUČIVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Uloga gradonačelnika/načelnika

Gradonačelnik/načelnik može pružiti svoju potporu projektu kroz sljedeće aktivnosti:

Konferencija za novinare

Povodom poziva na sudjelovanje u akciji, gradonačelnik/načelnik može organizirati konferenciju za medije te pozvati građane i organizacije na uključivanje u provedbi akcije, a može ju održati, na primjer, na jednom divljem odlagalištu.

Akcija čišćenja

Gradonačelnik/načelnik može dati svoju potporu velikoj akciji čišćenja nepravilno odbačenog otpada tako da i sam sudjeluje, kao volonter.

Koraci organizacije Zelene čistke na području Grada:

- upućivanje pisma namjere za uključenjem u Zelenu čistku
- ispunjavanje prijavnice [OVDJE](#)
- poticanje građana, djelatnika Grada, mjesnih odbora i udruga s područja lokalne zajednice, da se aktivno uključe u kampanju kroz svoje standardne kanale komuniciranja, ali i npr. organiziranjem sastanka s OCD i MO s ciljem motiviranja građana kako bi sudjelovali te

što kvalitetnije organizacije akcije čišćenja

- prosljeđivanje informacije o kampanji gradskim institucijama i organizacijama koje mogu biti potencijalni partneri kampanje te pozivanje istih na sudjelovanje
- imenovanje osobe za kontakt s kojom se mogu koordinirati aktivnosti kampanje
- osiguravanje prijevoza volontera do mjesta čišćenja
- osiguravanje potrebne opreme za volontere (rukavice), vrećica za otpad i potrebne opreme i mehanizacije za akciju čišćenja
- dogovaranje s odlagalištima otpada o besplatnom zbrinjavanju otpada koji se skupi za vrijeme akcije
- sudjelovanje komunalnih službi u odvozu otpada, kao i svih ostalih subjekata koji su u mogućnosti pridonijeti akciji čišćenja
- sudjelovanje komunalnih redara u akciji
- sudjelovanje koncesionara u odvoz otpada radi lakšeg zbrinjavanja selektivno odvojenog otpada
- koordinacija akcije u suradnji s lokalnim udrugama građana, vatrogascima, lovcima, izviđačima i sl.
- ispunjavanje zakonskih odredbi Članka 115. [Zakona o održivom gospodarenju otpadom](#) (NN 84/21) - više o istom, pročitajte dolje pod Važna napomena ili na priloženom linku
- upoznavanjem sa svim relevantnim zakonskim odredbama, i sudjelovanje u akciji na volonterskoj osnovi i na osobnu odgovornost svakog pojedinog volontera.

Promocija Zelene čistke na području Grada tako da službe i razni dionici:

- informiraju širu javnost o kampanji preko svojih kanala komunikacije (logo s linkom na web stranici, objave na stranicama grada i drugim medijima i sl.), pošalju objave o sudjelovanju grada medijima, pozovu građane na sudjelovanje

→ sudjeluju u promotivnim aktivnostima kampanje (u prethodnom dogovoru s organizatorima)

→ tiskaju plakate i letke za potrebe grada, te na njima dopišu lokacije čišćenja – pripreme za plakate su dostupne na web stranici Zelene čistke

→ potaknu fotografe i snimatelje da materijal snimljen tijekom akcije dostave Udruzi Žmergo, koordinatoru akcije, kako bi se materijali s akcije mogli koristiti za promociju akcije na nacionalnim i međunarodnim skupovima te u medijima.

2. PROMOCIJA

Osnovni cilj Zelene čistke je uključiti što veći broj građana, odnosno volontera, u organizirano čišćenje nepravilno odbačenog otpada te tako osvijestiti građane o problemu otpada i važnosti pravilnog postupanja istim. Važno je stoga da se kampanja, uz medijsku prisutnost kroz medijske partnere i PR aktivnosti, promovira putem kanala oglašavanja i društvenih mreža – TV, radio, tisak, jumbo plakati, online, internet i Facebook stranica kampanje - time će se motivirati građani na sudjelovanje, a ujedno će se podići njihova svijest o važnosti očuvanja okoliša pri čemu svatko od nas ima svoju ulogu.

Da bi osigurali kvalitetnu promociju, Udruga Žmergo će na internet stranicama Zelene čistke pripremiti promotivne materijale koje možete preuzeti i koristiti za promociju projekta. Sve objave lokacija i pozive možete poslati na e-mail adresu: **logistika@zelena-cistka.org** kako bi ih i mi mogli objaviti, a najkasnije do 4. rujna 2023.

KARTIRANJE

Kartiranje divljih odlagališta izvrstan je način poticanja aktivnog sudjelovanja građana u rješavanje problema. Sve informacije o korištenju mobilne aplikacije dostupne su na web stranici www.zelena-cistka.org.

DIGITALNO ČIŠĆENJE

Za sve koji žele sudjelovati, a nisu u mogućnosti organizirati ili se priključiti lokalnoj akciji čišćenja divljih odlagališta otpada, preporučamo digitalno čišćenje.

Obrišite nepotrebne online dokumente, stare e-poruke, nekorištene aplikacije, duplikate i mutne fotografije i videozapise koji ispunjavaju uređaje za pohranu, virtualne "oblake" i druge online platforme. Odjavite se s nepotrebnih mailing lista.

Ne zaboravite registrirati rezultate svog digitalnog čišćenja putem [online obrasca](#) za proglašenje uspjeha nacionalne akcije te po želji na mrežnoj stranici globalnog organizatora WCD - <https://bit.ly/35JxkHt>

3. AKCIJA

Akcije čišćenja ilegalno odbačenog otpada, provodit će se diljem Hrvatske tijekom

svjetske akcije World Cleanup Day! (16. rujna)

uz organizaciju i logističku potporu lokalnih samouprava, mnogobrojnih lokalnih i nacionalnih organizacija te građana volontera. Glavni cilj je očistiti što više otpada na što više lokacija uz poseban naglasak na pravilno odvajanje otpada.

Ukoliko zbog epidemioloških mjera niste u mogućnosti organizirati akcije čišćenja, predlažemo da promovirate gore navedeno KARTIRANJE, DIGITALNO ČIŠĆENJE te INDIVIDUALNA ČIŠĆENJA ili PLOGGING.

Individualno čišćenje ili čišćenje u manjim grupama po kvartovima ili "Plogging" lakše je organizirati te su i količine otpada manje. Dobro je da se svejedno upozori komunalna društva na moguću veću količinu otpada na raznim lokacijama. Plogging je skandinavska tjelovježba koja uključuje skupljanje smeća dok se trči. Naziv dolazi od kombinacije švedske riječi "plocka upp", u prijevodu "podići", i riječi "jogging", odnosno trčanje te osim što je dobra za okoliš omogućava i dobru tjelovježbu.

Važne napomene:

1. Molimo da se pridržavate **zakonskih odredbi Članka 115. [Zakona o održivom gospodarenju otpadom \(NN 84/21\)](#)**
 - Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom ili je upisana u Evidenciju kao sakupljač otpad ili kao oporabitelj bez dozvole ili kao trgovac koji je ovlašten preuzeti otpad u posjed, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja.
 - Prije početka akcije potrebno je obavijestiti nadležni upravni odjel jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba o održavanju akcije.
 - Ukoliko je organizator akcije osoba ili organizacija ona je obvezna u roku od osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba izvješće o provedenoj akciji koje sadrži sljedeće podatke: vrijeme trajanja akcije, vrste i količine otpada koje su prikupljene, osobe kojima je otpad predan na daljnje gospodarenje.
 - Nadležni upravni odjel jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području Ministarstvu do 31.

ožujka 2024. za prethodnu kalendarsku godinu. za zaštitu okoliša do 31. ožujka 2024. za sudjelovanje u akcijama 2023. godine

2. EPIDEMIOLOŠKE MJERE

- Svi lokalni organizatori akcija čišćenja trebaju informirati sudionike akcija na važeće epidemiološke mjere u cilju sprečavanja širenja zaraze koronavirusom COVID-19. Preporučujemo svim sudionicima pratiti mrežne stranice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i najnovije podatke vezane uz Koronavirus kao i aktualne preporuke.
- Podsjetite sudionike da paze na sebe te druge sudionike te da se cijela akcija održava na vlastitu odgovornost.
- [Osnovne mjere zaštite od zaraze koronavirusom SARS-CoV-2](#) (Hrvatski zavod za javno zdravstvo)

Pridružite se **Zelenoj čistki! Javite nam se potvrdno (**SUDJELUJEMO!**) na e-mail: logistika@zelena-cistka.org**

+ ispunite online **NOVE OBRASCE:**

Obrazac za prijavu dana akcije čišćenja (ZČ i/ili DČ) - <http://bit.ly/3T9JDkD>

Obrazac za prijavu podataka nakon dana akcije čišćenja:

- a. Rezultati (samo) Digitalne čistke - <https://bit.ly/3kCzhNm>
- b. Rezultati Digitalne i / ili Zelene čistke - <http://bit.ly/3YzPDnN>

Za sva dodatna pitanja stojimo Vam na raspolaganju na e-mail adresi: logistika@zelena-cistka.org ili logistikajd@gmail.com te broju telefona 051/271-459. Sve ostale kontakte možete pronaći na službenoj [web stranici](#).

Pridružite se i zajedno očistimo svijet u jedan dan!